

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه اول مرداد ماه ۱۳۲۳ *

فهرست مطالب :

- | | |
|---|--|
| ۱ - تصویب صورت مجلس | ۴ - تصویب اعتبارنامه آقای حاذقی از چهارم |
| ۲ - طرح و تصویب لایحه دو دوازدهم بودجه مجلس | ۵ - طرح لایحه مربوط به سازمان وزارت بهداری |
| ۳ - مذاکره راجع به تشکیل کمیسیونها | ۶ - موقع ودستور جلسه آتیه - ختم جلسه |

مجلس یکساعت و ربع قبل از ظهر بریاست آقای سید محمد صادق طباطبائی تشکیل گردید

صورت مجلس روز سه شنبه ۲۷ تیر ماه را آقای طوسی (منشی) قرائت نمودند **

[۱ - تصویب صورت مجلس]

رئیس - در صورت مجلس نظری نیست؟ (گفته شد - خیر)
صورت مجلس تصویب شده از آقایان برای قبل از دستور اجازه نطق خواسته اند آقای فیروز آبادی مخالف دستور هستید؟

فیروز آبادی - بلی

رئیس - بفرمائید .

فیروز آبادی - بعقیده بنده ما لوایح مهمی که مفید بحال ملت و مملکت باشد فعلاً نداریم و ثانیاً مذاکرات قبل از دستور يك مذاکرات بیخودی نیست و معایب و محاسنی که و کالا میدانند بعرض مجلس میرسانند که آن معایب مرتفع شود بنده معتقدم که مذاکرات قبل از دستور باید بطور اختصار

باشد که زیاد وقت مجلس گرفته نشود .

جمعی از نمایندگان - رأی بگیرید بورد دستور

رئیس - رأی میگیریم برای ورود بدستور آقایان موافقین

قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد .

[۲ - طرح و تصویب لایحه دو دوازدهم بودجه

مجلس]

رئیس - بودجه دو دوازدهم مجلس مطرح است .

(بشرح زیر قرائت شد)

پیرو قانون سه دوازدهم بودجه سه ماهه اول سال ۱۳۲۳

يك لایحه دو دوازدهم بودجه تیر و مرداد ماه ۱۳۲۳ مجلس

شورای ملی را باقید فوریت تقدیم و تمناهای تصویب دارد :

** عین مذاکرات مشروح چهل و هفتمین جلسه از چهاردهمین دوره قانون گذاری (مطابق قانون ۸ آذرماه ۱۳۰۵)

اداره نند نویسی و تحریر صورت مجلس

** اسامی غائبین جلسه گذشته که ضمن صورت مجلس خوانده شده :

غائبین با اجازه - آقایان : تربتی - بیات - خاکباز - نراقی - رحیمیان - خلعت بری

غائبین بی اجازه - آقایان : مؤید ثابتی - شجاع - مؤید قوامی - نقابت - کفائی - آصف - تیمورتاش - فرود - قبادیان - نهرانچی

یمین اسفندیاری - ایرج اسکندری - مجد - رفیعی

ماده واحده - بکاربرداری مجلس اجازه داده میشود در ماه تیر و مرداد ۱۳۲۳ از باب اعتبارات حقوق و هزینه در حدود دو دوازدهم بودجه تفصیلی سال ۲۲ وزارت دارائی دریافت دارد. تبصره ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کمک هزینه مربوط به مجلس شورای ملی را (موضوع قانون کمک بکارمندان دولت) در ماه تیر و مرداد ۱۳۲۳ از محل درآمد عمومی کشور کارسازی دارد.

تبصره ۲ - بکاربرداری مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه کارگران فنی چاپخانه مجلس را (موضوع قانون کمک بکارمندان دولت) در ماه تیر و مرداد ۱۳۲۳ از محل درآمد چاپخانه مجلس مطابق ماه اسفند ۱۳۲۲ بپردازد.

رئیس - فوریتش مطرح است (مخالفی نیست) در فوریتش مخالفی نیست؟

فیروز آبادی - مخالفم

رئیس - بفرمائید

فیروز آبادی - خیلی معذرت میخواهم از آقایان که عقیده کج بار است خودم را عرض کنم (بفرمائید) بنده میبینم در مالک اروپا که ما افتخار میکنیم از آنها سرمشق بگیریم بودجه ۵ ساله و ۴ ساله و ۳ ساله مینویسند و سایر قسمتها را حتی برای پنجاه سال پیش بینی میکنند ما متأسفیم که در مملکتمان هیچوقت يك بودجه صحیحی از سال نو نمیايد (همه اش به ۱۲ و ۱۲ میگردد) که و کلا هم بدانند بودجه مملکت چیست دولت هم در واقع تکلیفش را بدانند بنده باین ملاحظه مخالفم باینکه ۱۲ یا ۱۲ بمجلس بیاید تا اینکه دولت بودجه خودش را بدهد (بعضی از نمایندگان - این مال مجلس است) بله خیلی معذرت میخواهم این صحیح است و مجلس را هم همینطور بنده عقیده ندارم به ۱۲ بگذرد.

رئیس - رأی میگیریم بفرموده لایحه آقایان موافقین قیام فرمایند (اغلب برخاستند) تصویب شد.

ماده واحده مطرح است. آقای امیر تیمور بفرمائید پشت تریبون

امیر تیمور - بنده از همین جا بطوری مطالب را بعرض میرسانم که هم گوش مبارک آقا بشنود و هم سایرین بنده هیچ

حال آنها میشود متأسفانه امروز با این سختی وضع مستخدمین مجلس خیلی بد است و در نهایت سختی میگذرانند باید توجهی بشود که بتوانند زندگی کنند.

رئیس - بنده استدعا میکنم که مراعات نظامنامه را بفرمایند نطق های غیر مختصر باید با اجازه رئیس بوده و آقایان پشت تریبون تشریف بیاورند. آقای مرآت

مرآت اسفندیاری - لایحه بودجه مجلس حاضر است و تعویقش بواسطه تنظیم بودجه و حقوق کارگران مطبوعه بود که از این جهت بتعویق افتاد حالا امروز حاضر میشود و فردا تقدیم کمیسیون محاسب می کنیم اما راجع بمستخدمین همانطور که آقای امیر تیمور در نظر دارند شاید تمام آقایان نمایندگان هم در نظر داشته باشند و تصور هم میکنم که وضعیت مستخدمین جزء مجلس امروز از همه جا بهتر باشد و همه جور از آنها توجه میشود و تصدیق هم میفرمایند که مجلس شورای ملی نمیتواند در بودجه اش بین مستخدمین مجلس با سایر مستخدمین کشور امتیازی قائل شود این يك کار مشکلی است معذک ما امتیاز داده ایم و همه جور هم رعایت حال آنها را می کنیم امروز تمام مستخدمین در زحمت هستند بایستی برای همه فکر کرده تنها برای مستخدمین مجلس با وجود این کاربرداری این موضوع را در نظر گرفته و همه جور کمک بآنها شده است خود حضرتعالی هم که در هیئت رئیسه تشریف داشتید و گمان میکنم همه آقایان در این موضوع تصدیق داشته باشند.

جمعی از نمایندگان - کافی است

رئیس - آقای ملک مدنی

ملک مدنی - بنده هم میخواهم توضیحی عرض کنم که علت اینکه بودجه مجلس تقدیم نشده برای اینست که اول باید بودجه کل کشور بطور کلی که یکی از آن مخارجات هم مخارج مجلس شورای ملی است در مجلس شورای ملی تصویب شود تا آنوقت بتوانند بودجه مجلس را بدهند و البته این نظر را که آقای امیر تیمور فرمودند راجع بمستخدمین جزء مجلس شورای ملی مطلب صحیحی است و باید نسبت بهمه مستخدمین دولت توجه کرد برای اینکه همه شان مستخدم

کشور هستند و همه باید در رفاه و آسایش باشند بقدری که بودجه مملکت جا داشته باشد و علت اینکه فعلاً بنظر بنده حسابداری و کار پردازي نمیتواند بودجه را بدهد این است که بودجه درآمد و مخارج مملکتی تصویب نشده است زیرا آن هم مثل سایرین تابع بودجه کل است البته بودجه مجلس مستقل است و کسی یعنی دولت دخالت ندارد درلی از نظر هزینه تابع بودجه عمومی است باینجهت خواستم این موضوع را عرض کرده باشم و بنده استفاده میکنم از این موقع و عرض میکنم که کمیسیون امروز يك تصمیمی را اتخاذ کرده است برای بودجه عمومی و گزارشی هم از طرف کمیسیون بودجه تهیه شده که برای استحضار و استجازه از مجلس شورای ملی شاید در جلسات آتی تقدیم شود.

جمعی از نمایندگان - کافی است.

رئیس - پیشنهادها قرائت میشود: (پیشنهاد آقای فرهودی بشرح زیر قرائت شد) پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده واحده بودجه مجلس اضافه شود:

تبصره - مجلس شورای ملی شرکت آقایان نمایندگان مجلس را در مقاطعه کاریها و مزایدهها و مناقصه های دولتی و شهر دارها و همچنین شرکت در خرید و اجاره خالصجات و خدمت در شرکت هائی را که اکثریت یا تمام آن متعلق بدولت است مناسب مقام نمایندگی ملت نمیداند. فرهودی - خلاصه پیشنهاد بنده این است که آقایان نمایندگان محترم با تصویب این تبصره اعلام بفرمایند که شرکت نمایندگان مجلس را در مقاطعه کاری و معاملات دولتی شایسته مقام نمایندگی نمیدانند زیرا مقام عالی نمایندگی را شرکت در این کارها از بین میبرد همه میدانیم که مجلس چهاردهم با يك امیدواری کاملی از طرف تمام طبقات ملت استقبال شد ولی متأسفانه بواسطه اینکه کار اساسی نکرد و مورد یأس ملت واقع شد عقیده بنده این است که اگر مجلس بخواهد منشأ يك سلسله اصلاحات اجتماعی و اداری باشد بایستی این اصلاحات را از خودش شروع کند تا اینکه بتواند در سایر ادارات و دواير هم اصلاحات

لازمه را بعمل بیاورد و خوشبختانه بنده از آقایان نمایندگان کسی را نمیشناسم که درمقاطعه کاری یا مناقصه کاری و غیره شرکت داشته باشد بهمین جهت هم تبصره را طوری تنظیم کردم که استفاده منع و تحریم از آن نمیشود فقط در تبصره گذاشتم که مجلس شورای ملی شرکت نمایندگان را در مقاطعه ها مناسب مقام نمایندگی نمیداند و برای ما این يك فورمول کافی باشد چون همانطور که در کشورهای دیگر دموکراسی این منظور تأمین شده است منتهی در کشورهای دموکراسی که سابقه طولانی دارند این سابقه جزء عادات دموکراسی شده است در بعضی ممالک دیگر که انتخابات مجلس متکی بحزب است عدم مداخلات نمایندگان در کارهای دولتی جزء مقررات و عادات حزبی شده است اما متأسفانه در مملکت ما که نه دموکراسی قدیم هست و نه انضباطهای حزبی ما مجبور هستیم که بیک ترتیب دیگری اراده مجلس اعلام شود که شرکت نمایندگان را در این امور اجازه نمیدهد. از لحاظ حقوقی هم این مسئله صحیح است برای اینکه وقتی که ملت بیک نفر را به نمایندگی خودش انتخاب کرد و آن شخص هم آن وظیفه را قبول کرد چون امور سیاسی و اجتماعی ملت که موضوع و کالت است از حقوق مستمری و دائمی ملت است و کیل مجبور است که مسئول آن امور باشد باین جهت نمیتواند درمقاطعه کاری و مزایده و مناقصه و اجاره خالصات و خرید خالصات و این قبیل امور مداخله کند تصویب این پیشنهاد يك فایده اساسی دیگر هم دارد و آن فایده عبارتست از تصفیه امر انتخابی زیرا آقایان میدانند که يك عامل نامشروعی که دخالت کزد ولی خوشبختانه در اکثر جاها شکست خورد مسئله پول بود حتی در تهران شرکت سهامی انتخابات با سرمایه مهمی تشکیل شد علتش چه بود؟ علتش این بود که يك عده فکر میکردند با خرج گزافی میتوانند وکیل شوند و بعد از نفوذ مقام نمایندگی در این نوع معاملات استفاده کنند و آن خرجها را جبران کنند حالا اگر مجلس شورای ملی اراده خودش را اعلام کند که اساساً شرکت نمایندگان در این امور ممنوع شود بالطبع این

قسمت هم تصفیه میشود برای اینکه اشخاصی که حاضرند مبالغ گزافی در امر انتخابات خرج کنند و وکیل بشوند البته باین نقشه و اصول تجارتي وارد این عمل میشوند وقتی که جلوی این راه گرفته شد دیگر هیچ کسی با فکر تجارتي وارد انتخابات نمیشود

مظفرزاده - پیشه‌وری هم جزء اینها بود آقای فرهودی؟
فرهودی - نمیدانم و دیگر کسی که وارد اجتماعات میشود با فکر تجارتي وارد نشود. ضمناً آقایان را تذکر میدهم که این مسئله يك سابقه هم دارد و آن تبصره‌ای است که در مجلس سیزدهم بماده ۱۹ قانون املاک و گذاری اضافه شده است در آن تبصره مخصوصاً قید شد که نمایندگان مجلس شورای ملی خواه بعنوان حکم خواه بعنوان وکیل دادگستری حق ندارند در محاکمات مربوط بدادگستری مداخله کنند و بنده که این تبصره را پیشنهاد کردم این قضیه را حل میکنند و خیال میکنم يك یادگار خیلی خوبی باشد در این مجلس و مشروطه سوم.

رئیس - عرض کنم این نکته را بایستی باطلاع آقایان برسانم که مطابق ماده ۶۳ اظهارات آقایان نمایندگان راجع به پیشنهادات اصلاحی بایستی مختصر باشد و بعد هم بکنفر حرف بزنند و بعد رأی گرفته شود این آقایان خیلی صحبت کردند. آقای هاشمی بفرمائید.

طباطبائی - بنده اخطار نظامنامه دارم.

هاشمی - بنده کار باصل موضوع ندارم که خوبست یا بد اما گویا جای آن در قانون بودجه دودوازدهم مجلس نباشد (صحیح است) اگر در قانون انتخابات برای رعایت شئون نمایندگان يك چیز هائیرایشنها بفرمائید موقعیت دارد ولی اینجا بنده مناسب نمیدانم بعداً در اصل موضوع هم عرض دارم برای اینکه انتخاب شدن تمام طبقات آزاد است با انتخاب شدن ما سلب يك مشاغلی را از وکیل بکنیم این معلوم نیست درست باشد. جناب آقای فرهودی! فرقتش این است بنده میگویم اگر تاجری وکیل شد مادام که در اینجا نشسته است بنام و سمت و کالت ایران است و از سمت و کالت ایرانش نباید به کسب

صورت آقایانیکه حاضر نمیشوند بدهند که بنده به مجلس تقدیم کنم و بعد تجدید انتخاب بشود.

بهبهانی - بنده میخواستم اهمیت کمیسیون ها را در امور جاریه مجلس بعرض آقایان برسانم و تذکر بدهم اگر کمیسیونها تشکیل نشود وضعیت مجلس طوری خواهد شد که دیگر کاری ندارد غیر از قسمت قبل از دستور و از قراریکه میشنوم اغلب کارمندان کمیسیونها شکایت میکنند که اغلب کمیسیونها تشکیل نمیشود بجز کمیسیون بودجه که هر روز تشکیل میشود کمیسیون دادگستری بخصوص يك اهمیت مخصوصی برای مجلس دارد باید این را تذکر داد که قوانین جاریه مملکتی بیشترش آن قوانینی است که در کمیسیون دادگستری میگردد و اگر تشکیل نشود آن قوانینی که باید بگذرد نمیگذرد و آن قوانینی هم که باید درش شور شود نمی شود به علاوه چندمطلب مهمی وارد کمیسیون دادگستری شده بکنج اعلام جرمهایی است که شده و اینها معطل است یعنی هر اعلام جرمی باید مدت یکماه در کمیسیون دادگستری رسیدگی شود هر وقت کمیسیون تشکیل میشود بعضی از آقایان کارمندان حاضر میشوند و بعضیهای دیگر حاضر نمیشوند الا آن دو هفته شاید بیشتر است که کمیسیون بواسطه نداشتن اکثریت تشکیل نشده آنوقت آقایان وقتی که وقت میگردد و تمدید میکنند مدت را که رسیدگی کنند در مجلس اعتراض میکنند که در این مدت چه کرده اند بنده عرضم این نیست که شکایت بکنم البته آقایان مختارند آزادند میتوانند حاضر شوند میتوانند حاضر نشوند ولی بنده امروز میخواهم تأیید بکنم که مقام ریاست چهار هفته است

و تجارتش لطمه وارد بیاید
فرهودی - تجارت نگفتم

هاشمی - کارهای مشابه آن وکیل بدیهی است مسئولیتی ندارد در عین حال مسئولیتش ما فوق حد است مسئولیت وجدانی و خدائی است حالا اگر این قانون است البته قانون بیان کننده حکم است کسی که این حکم را ترک کرد باید مجازات او معلوم باشد مجازات کسی که به این قانون عمل نکند چیست؟ اینکه نوشته شده مجلس شورای ملی مناسب مقام آقایان نمیداند ترک اولی است اگر کرد چکار میکنند؟

رئیس - به پیشنهاد آقای فرهودی رأی میگیریم

بعضی از نمایندگان - رأی نمیخواهد

رئیس - پیشنهاد اصلاحی است باید رأی گرفت آقایان موافقین با پیشنهاد آقای فرهودی قیام فرمایند (عده برخاستند) تصویب نشد. رأی گرفته میشود به ماده واحده بادو تبصره با ورقه موافقین ورقه سفید با اسم خواهند داد (اخذ و شماره آراء بعمل آمد) ۹۱ ورقه سفید ششصد و شصت و سه

رئیس - عده حاضر ۹۳ ورقه سفید ۹۱ ورقه آبی یکصد و

پس تصویب شد

۳- مذاکره راجع به تشکیل کمیسیونها

رئیس - عرض کنم که موقع را مقتضی میدانم که راجع به کمیسیون دادگستری به مجلس عرض کنم که این کمیسیون چند دفعه است تشکیل نشده و کارهای لازمی دارد (د کتر شفق - منحصر بآن یکی نیست اغلب شعبه ها و کمیسیونها تشکیل نمیشود) از آقایان اعضاء کمیسیون استدعا میکنم حاضر شوند اگر مانع دارند و نمیتوانند استعفا بدهند و همچنین از آقای بهبهانی رئیس کمیسیون خواهش میکنم

اسامی رأی دهندگان - آقایان : دکتر رادمنش - علی اقبال - محمد گرگانی - دکتر آقایان - عباس حشمتی - ایرج اسکندری - محمد دهقان - نجومی - احمد اخوان - اسکندری - سنندجی - طهرانی - دکتر معاون - ذوالفقاری - تیموری - مهدی عدل - صدرفاضی - عسری - مجدضیائی - میرزا ابراهیم اشتیائی - شیخ الاسلام ملایری - فولادوند - مقدم - محمد علی امام جمعه - محمد طباطبائی - سید مهدی فرخ - صادق بوشهری - دکتر طاهری - فرود - عبدالله معظمی - خلیل دشتی - فرهودی - دهستانی - عبدالکریم صدریه - شکرالله صفوی - محسن افشار صادقی - نجرفرهمند - ارباب گیو - ساسان - خواجه نصیری - مهندس پناهی - ابوالحسن صادقی - کاظم جلیلی - ذوالقدر - جمال امامی - دکتر مجتهدی - داود طوسی - دکتر محمد مصدق - جواد مسعودی - حسن اکبر - دکتر اعتبار - مصطفی کاظمی - مرآت اسفندیاری - سید ضیاءالدین طباطبائی - افغزی - محمد علی مجد - عطاءالله روحی - جیدر علی امامی - ملک مدنی - امیر ابراهیمی - دولت آبادی - نبوی مهدی فاطمی - پروین گنابادی - حسنعلی فرمند - شریعت زاده - ضیاءالدین نقابت - دکتر رضازاده شفق - عبدالعزیز زنگنه - محمد بهادری - فرمانفرمایان - رضا حکمت - اردلان - ریگی - فتوحی - هاشمی - حادقی - تولیت - محمد صادق طباطبائی - مظفرزاده - دکتر عبده او انسیان - نمازی - سیف پور فاطمی - سرتیپ زاده - لطفعلی رفیعی - جواد آزادی - گلّه داری - مؤید قوامی - ذکائی - دکتر کبان - صادقی مخالف : آقای فیروز آبادی

خبر کرده اند با وجود این حاضر نشده اند این بود که آقای رئیس تذکر دادند بنده اسامی آقایان را نمیخواهم عرض کنم ولی یکعده ای از آقایان هستند که اصلاً حاضر نمی شوند و یکعده ای هستند که بتناوب حاضر میشوند یعنی يك جلسه حاضر میشوند يك جلسه حاضر نمیشوند بنا بر این در نتیجه کمیسیون تشکیل نمیشود خواستم این را عرض کرده باشم که آقایان بدانند کمیسیونها خیلی اهمیت دارد و همینطور که بعضی از آقایان هم گفتند تمام کمیسیونها باید تشکیل شود ولی نمیشود و بایستی تکلیف معین شود.

رئیس - عده از آقایان اجازه خواسته اند که صحبت بکنند این مسئله مسئله ای نیست که مطرح بشود فقط يك توضیحی بود که بنده گفتم نظامنامه تکلیف را معین کرده است. آقای مظفر زاده.

مظفر زاده - عرض کنم بنده هم متوجه این قضیه شده ام که آقایان تشریف نمی آورند ولی اشکال کار ما در این است که مقررات و قوانینی که باید اجرا شود بیشتر در مملکت ما روی کاغذ می آید بنده يك پیشنهادی داده ام که از همین الآن رسیدگی بکنند ببینند آقایانی که حاضر نمیشوند و مطابق آئین نامه چند جلسه غیبت کرده اند صورت آنها را بمقام ریاست تقدیم کنند ولی کمیسیون تا کنون این کار را نکرده است و این تقصیر خود کمیسیون است که اگر مطابق مقررات رفتار شود اینطور پیش آمد نمیشود که هر روز توی گرما یکعده ای بیایند و یکعده ای نیایند بنابراین بنده استدعا میکنم که پیشنهاد بنده عملی بشود اگر پیشنهاد بنده عملی بشود دیگر این شکایتها پیش نمی آید بنده هم آن جلسه و هم این جلسه تذکر داده ام.

رئیس - عرض کنم ما در دستور چند فقره کار داریم یکی مسئله سازمان بهداری است و یکی چند فقره اعتبارنامهها است که از دستور خارج شده است که اگر آقایان موافقت داخل دستور شویم (اظهار شد - مانعی نیست) آقای فرخ در این باب فرمایشی دارید؟

فرخ - عرض کنم موضوع پرونده آقای سهیلی چند جلسه است که بتأخیر افتاده است این موضوع مفصل نیست

اجازه بدهید مطرح شود تا تکلیفش معین شود.

رئیس - بسیار خوب مثلاً اعتبارنامه آقای حاذقی مطرح است.

۴ - تصویب اعتبارنامه آقای ابوالفضل حاذقی (نماینده جهرم)

رئیس - آقای دولت آبادی.

(آقای دولت آبادی مخبر شعبه گزارش نمایندگی آقای ابوالفضل حاذقی را از جهرم بشرح زیر قرائت نمودند)

انجمن انتخابات جهرم در تاریخ ۶ شهریورماه ۱۳۲۲ بموجب ماده ۱۴ قانون انتخابات تشکیل و در انتظار وصول دستور شروع بانخابات انجمن متفرق گردید تا اینکه در روز سی اردیبهشت ماه ۱۳۲۳ دستور شروع از استانداری استان ۷ رسیده و آنگهی در مرکز و نقاط تابعه منتشر گردید و از روز چهارم خرداد تا پانزدهم خرداد شروع بتوزیع تعرفه و اخذ رأی شده و انجمن با رعایت جمیع مقررات قانونی و طی مواعید قبول اعتراض آقای ابوالفضل حاذقی از مجموع ۴۴۰۹ رأی با کثرت ۴۲۱۲ رأی واجد اکثریت گردیده و انجمن هم استوارنامه بنام ایشان صادر نموده شعبه ۵ هم در روز ۲۷/۴/۲۳ پرونده امر رسیدگی و صحت انتخاب آقای ابوالفضل حاذقی را تصدیق نموده گزارش آن برای تصویب بمجلس شورای ملی تقدیم میشود.

رئیس - مخالفی هست؟ (اظهار شد - خیر) رأی میکیریم باعتبارنامه آقای حاذقی نماینده جهرم آقایانی که موافقت قیام نمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد لایحه مربوط به سازمان وزارت بهداری مطرح است.

۵ - طرح لایحه مربوط به سازمان وزارت بهداری

رئیس - لایحه سازمان وزارت بهداری مطرح است چون آقای وزیر بهداری خواهش کرده اند لایحه سازمان وزارت بهداری جزو دستور گذاشته شده آقای ملک مدنی مخالفید؟

ملک مدنی - بنده موافقم

جمعی از نمایندگان - خوانده شود.

رئیس - آقای نقابت

نقابت - عرض کنم با طرح لایحه مخالفتی نیست بعد از طرح مطالبی هست که خواستم عرض کنم (فرهودی - بنده

هم اسم ثبت کرده ام) گزارش کمیسیون بهداری بشرح زیر قرائت شد:

کمیسیون بهداری لایحه شماره ۱۵۸۲۲ دولت راجع به اجازه اجرای قانون سازمان وزارت بهداری را پس از تصویب کمیسیون بهداری با حضور آقای وزیر بهداری مورد بحث قرار داده با توضیحاتیکه در اطراف آن داده شد با عین ماده واحده پیشنهادی دولت بشرح زیر موافقت حاصل شده اینک گزارش آن برای تصویب مجلس شورای ملی تقدیم میشود.

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت بهداری اجازه میدهد که قانون سازمان وزارت بهداری را پس از تصویب کمیسیون بهداری مجلس شورای ملی بموقع اجرا گذارد تبصره - وزارت بهداری مجاز است اعتبارات حقوق و هزینه های بودجه خود را با سازمان جدید وزارت بهداری در حدود اعتبار مصوبه تطبیق کند.

رئیس - يك فوریت آن قبلاً تصویب شده است آقایانیکه مخالف هستند یکی آقای فرهودی هستند.

طباطبائی - بنده تذکر نظامنامه ای دارم توجه بفرمائید ماده واحده است شور در کلیات ندارد در کلیات هم نمیشود صحبت کرد هر کسی که در ماده واحده کسب اجازه کرده میتواند در ماده واحده صحبت کند.

رئیس - اینجا صورتی گذاشته شده و در آن صورت اسامی موافق و مخالف ثبت شده و بنوبت اجازه داده میشود آقای فرهودی

فرهودی - عرض کنم این ماده واحده که به مجلس پیشنهاد شده است بنظر بنده چند نقص دارد یکی اینکه اینجا نوشته اند که قانون سازمان بهداری را پس از تصویب کمیسیون عملی کنند بنظر بنده هر چیزی را که کمیسیون تصویب کند قانون نیست قانون چیزی است که مجلس شورای ملی تصویب بکند با مراحل و تشریفات خودش و تشریفات بعدی خودش را طی کند دیگر اینکه نوشته اند این لایحه سازمان بهداری پس از تصویب کمیسیون پس مجلس شورای ملی دعوت شده است که برای يك امر مجبوری

رأی بدهد زیرا حالا معلوم نیست که کمیسیون چه چیزی را تصویب خواهد کرد ما بایستی بدانیم که کمیسیون چه چیزی را تصویب کرده پس از آن ما رأی بدهیم و از طرف دیگر ممکن است که این کار مجلس را بکشاند بيك کار لغوی یعنی ما امروز این را مطرح کنیم و رأی بدهیم و بصره همایونی برسانیم و کمیسیون بهداری این را تصویب نکند پس ما يك امر لغوی را مرتکب شده ایم بنا بر این بعقیده بنده باید اول کمیسیون بهداری قانونش را طرح بکنند و رأی بدهد بعد چاپ بکنند منتشر بشود و ما مطلع بشویم بعد بیائیم در اطرافش مذاکره بکنیم و رأی بدهیم اشکال دیگر این است که ما چرا رأی بدهیم باین لایحه سازمان وزارت بهداری که ۲۰ ماده بیشتر نیست و مجلس هم کار زیادی ندارد ما میتوانیم که آن قانون را در مجلس مطرح کنیم ماده بماده بخوانیم و نظر مخصوص آقایان را به بینیم چیست و رأی بدهیم اما اینکه خواسته اند بطور دربست يك قانون سازمانی را بگذاریم خیال میکنم حسن نیت زیادی در بین نباشد و اما اشکال دیگر این است که ممکن است جواب بدهند کمیسیون در ادوار پیش این اختیار را داشته است که يك قوانینی را تصویب بکنند و اجرا کند آقایان را تذکر میدهم که آن قوانین بعنوان آزمایش بوده است و بعد دولت مکلف بوده است که پس از انجام آزمایش آن لایحه را به مجلس بیاورد این سازمان بهداری عریض و طویلی را که ما داریم نمیتوانیم که يك وضع آزمایشی بهش بدهیم باید سازمان قطعی بدهیم سازمان قطعی را هم جزء جزء باید مجلس تصویب بکند و ما حالا نمیتوانیم چشم بسته يك چیز در بسته را رأی بدهیم. رأی بدهیم بيك چیزی که در آینده آیا کمیسیون بهداری تصویب بکند یا نکند اشکال دیگر این است که در تبصره نوشته اند که وزارت بهداری مجاز است اعتبارات حقوق و هزینه های خود را با سازمان جدید تطبیق بکند البته این يك جمله ایست که معنی آن این است که دخل و تصرفاتی در بودجه وزارت بهداری بشود پس این لایحه جنبه بودجه ای هم دارد و کمیسیون بودجه هم باید تصویب بکند

يك نقص پارلمانی دیگری هم دارد که باید کمیسیون تصویب کرده باشد و نکرده پس این لایحه از نظر عمل و از حیث نتیجه يك چیز بیهوده است و فایده ای ندارد بنده تقاضا میکنم که آقایان موافقت بفرمایند از دستور خارج شود بعد از آنکه کمیسیون بهداری لایحه سازمان وزارت بهداری را تصویب کرد و معلوم شد که چیست و از چه قرار است آنوقت این را تصویب کنیم یا بعد بگوئیم که اصل آن لایحه سازمان هم بیاید به مجلس.

رئیس - آقای روحی مخالفید یا موافق؟

روحی - بنده عرضی ندارم.

رئیس - آقای طباطبائی مخالفید یا موافق؟

طباطبائی - بنده مخالفم (مهندس فریور - ایشان پیشنهاد خروج از دستور نمودند)

رئیس - آقای نبوی مخالفید یا موافق؟

نبوی - بنده مخالفم.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - همه آقایان نمایندگان توجه دارند که بهداشت این مملکت باید يك اصلاح کاملی بشود و اول قدمی که باید برداشته شود بعقیده بنده و همه آقایان اصلاح بهداشت و بهداری است و بالاخره اصلاح بهداری باید از يك روزی شروع شود تصور میکنم که محل تردید آقایان نیست که وضعیت بهداشت ما خوب نیست همه شکایت میکنیم و میگوئیم که وزارت بهداری باید يك سازمان صحیحی داشته باشد و يك سازمان اساسی باید برای بهداری تهیه بکنیم خوشبختانه برخلاف غالب دفعات که انتخاب وزراء با مناسبت نبود این دفعه يك انتخاب خیلی بجا و مناسبی شده و آقای دکتر لقمان الملک که حقیقه در این مملکت يك شخصیتی دارند که از هر جهت طرف اعتماد و حسن ظن و طرف توجه افراد روشن فکر این مملکت میباشند بوزارت بهداری انتخاب شده اند و اغلب اوقات نشان داده اند که تمام معنی و وظایف خودشان را انجام داده اند خوشبختانه امروز در رأس وزارت بهداری آقای دکتر لقمان الملک هستند و محل تردید نیست

که بنده و آقایان نمایندگان مجلس شورای ملی که با این لایحه موافقت میکنیم از نقطه نظر اعتمادی است که بشخص ایشان داریم که میتوانند آن آرزو و آمال دیرینه ما را بصورت عمل بیاورند چند روز پیش يك لایحه ای از طرف آقای دکتر لقمان الملک برای استخدام یکنفر مستشار آمریکائی بکمیسیون بودجه آمد در کمیسیون بودجه مذاکرات مفصلی شد آقایان اعضاء کمیسیون بودجه با تفاق نظرشان این شد که با بودن آقای دکتر لقمان الملک ما احتیاجی نداریم که يك مستشار آمریکائی برای وزارت بهداری بیاوریم (صحیح است) اجزاء کمیسیون بودجه با ایشان گفتند شما هم معلوماتان از او بیشتر است و هم آشنائیتان باوضاع کشور ایران بیشتر از او است از نظر اینکه مملکت را دیده اید می شناسید امراض بومی اینجا را میدانید بنابراین مجلس برای اینکه بکقدم اساسی برداشته باشد باید همین اختیارات را با آقای دکتر لقمان الملک بدهد منتهی بطوریکه گفته شد بسمت مستشار عالی فنی وزارت بهداری که اگر يك موقعی کابینه تغییر کرد شخص ایشان باین سمت باقی و ثابت باشند و بتوانند برای اصلاحات بهداری کشور يك شالوده و سازمان جدیدی را شروع بکنند که بجائی برسد و يك قدمی برای بهداشت مردم برداشته شود یکی دو نفر از آقایان وزراء و خود آقای دکتر هم در کمیسیون بودجه بودند فرمودند نظرم این است که این شخص مستشار برای وزارت بهداری صلاحیت دارد و بعلاوه این کار برای من از نقطه نظر شخصی صلاح نیست و دیگر بنده نمیتوانم بکارهای شخصی خودم رسیدگی کنم و آن پولی که برای وزارت من در پست وزارت بهداری برای من قائل شده اند کافی نیست برای زندگانی من ولی البته اگر يك اختیاری باشد اگر چه برای من فایده ای ندارد ولی از نقطه نظر عشق و علاقه بکشور حاضر هستم که يك خدمانی بکنم و بعقیده بنده این لایحه دنباله آن فکر خدمت بکشور تنظیم شده است بنده میخواهم عرض کنم که وزارت بهداری نظر دارد بیک سازمان اساسی لااقل برای مدت پنجسال تهیه کند گمان میکنم که نظر خود آقای دکتر لقمان الملک هم همین است

که يك تشکیلات ارگانی زاسیونی داشته باشد که این برنامه ثابت باشد و هی دائماً مورد تغییر و تبدیل واقع نشود که هر وزیری که میآید تغییر بدهد اما چرا کمیسیون بهداری را در نظر گرفته اند که این سازمان پس از تصویب آن کمیسیون قابل اجرا باشد برای این است که کمیسیون بهداری يك کمیسیونی است که از مجلس انتخاب شده است و يك عده اشخاص فنی با صلاحیتی در آنجا هستند که سازمان را دقت میکنند و آنچه که برای مملکت مفید و نافع است تصویب میکنند ما با اینکه ملاحظه کرده اید که چهار ماه از دوره مجلس بیشتر گذشته هنوز نتوانسته ایم اقدامات اساسی بکنیم برای اینکه دائماً گرفتار این نوع صحبتها هستیم بنده عقیده دارم که مجلس دوره چهاردهم همانطوریکه سابقاً هم بوده است باید يك تغییر و تبدیلی در روش خودش بدهد و آن این است که کمیسیونها را وادار بکار کند و بهر کمیسیونی تا اندازه صلاحیت خودش اقتدار بدهد که کار خودش را بکند و موضوع بودجه ای را که از نقطه نظر اعتبارات آقای فرهودی فرمودند بودجه وزارت بهداری از طرف وزارت بهداری تقدیم مجلس شده است باید بتصویب کمیسیون بودجه مجلس برسد و باین ترتیب تصور نمیکنم دیگر اشکالی داشته باشد

فرهودی - اسم این سازمان را که کمیسیون تصویب میکند نمیشود قانون گذاشت

ملک مدنی - چرا آقا وقتیکه کمیسیون بهداری يك موضوعی را با اجازه مجلس تصویب کرد فعلاً سازمان بهداری را تصویب کرد آن مصوبات کمیسیون بمنزله مصوبات مجلس است و قانونیت دارد اگر هر لایحه کمیسیون که بمجلس بیاید سر هر لایحه ۵ جلسه وقت مجلس گرفته شود از این مجلس لایحه ای نخواهد گذشت و این سازمان میماند و ما موفقیت پیدا نمیکنیم بنابراین این لایحه يك لایحه بسیار خوبی است و مجلس هم باید این اجازه را بدهد و دنباله آن گزارش کمیسیون بود که راجع بمستشار فنی که دادیم این موضوع هم مورد توجه واقع میشود

رئیس - آقای طباطبائی

طباطبائی - علی الاصول تصویب این لایحه مانعی ندارد سوابق هم زیاد است مدنی قوانینی که میآمد بمجلس بر حسب تصویب مجلس از کمیسیون داد گستری میگذشت و بمورد عمل میآمد و حالا موضوعش این است که يك قانونی راجع بسازمان وزارت بهداری نوشته شده است میآید به کمیسیون بهداری آنجا که تصویب شد صورت قانونی پیدا میکنند و وزارت بهداری رویش عمل میکند بنده با کمال اطمینانی که بحسن نیت آقای دکتر لقمان الملک دارم و میدانم که ایشان در صدد هستند که وظیفه خودشان را انجام بدهند خواستم این عمل را آقای دکتر توجه بفرمایند که بالای جان این مملکت همین سازمانهای اداری و وزارتخانهها است (صحیح است) آقای يك وظیفه را باید انجام بفرمایند کمیسیون بهداری يك وظیفه دیگری دارد در این لایحه آقای دکتر باید حتی الامکان سعی کنند که قانون سازمان را طوری تنظیم بفرمایند یا اگر تنظیم فرموده اند طوری اصلاح کنید که وزارت بهداری را از سر سازمان اداری نجات بدهید یعنی وزارت بهداری برای این مملکت معنی آن این نباشد که يك عمارت خیلی بزرگ چند طبقه دارا بشود و توی راهروها و توی اطافها ملو باشد از اعضاء و کارمند متأسفانه همه طیبها پشت میز نشسته اند اگر میخواهید باین مملکت خدمت بکنید چون شما دارای حسن نیت هستید وزارت بهداری را باید بسازید برای حفظ بهداشت مملکت شما الآن در این مملکت چقدر د کتر دارید و چقدر آنها پشت میز نشسته اند وزارت بهداری معنایش این نیست شما که الآن میروید بوزارتخانه و ادارات تابعه خودتان هر کدام از این دکترها را بفرستید بيك ولایتی آقای دکتر بنده رفته ام بسبب زوار آقای نبوی چون اهل آنجا هستند خوب اطلاع دارند یکی از مهمترین شهرهای ایران سبزوار است اگر يك کسی مبتلا شد با پانديس فقط علاجش مرگ است یعنی باخره آن چند ساعتی که د کتر پیدا شد او را میشود نگاهداشت بعد از چند ساعت حتماً باید بمیرد اولاً بهیچوجه وسایل نیست البته یکی دو نفر د کتر مجرب تحصیل کرده در آنجا دارم ولی دوسه نفر کافی نیست و باید چند نفر د کترهای

با اطلاع تر و مجرب تر و عالی مقام تر داشته باشد (بکنفر از نمایندگان - همه جا همین طور است و مثل سبزوار است) صحیح است همه جا مثل سبزوار است من سبزوار را مثل میزنم تا دنیا دنیا است سبزوار های ایران يك د کتر لقمان الملك نخواهند داشت. من از سبزوار يك مسافرت کوچکی کردم بجوین که قریب چند فرسخ راه است و این قسمت حاصلخیز است اما هر چه چشم کار میکند همه لم بزراع است و در تمام این نقاط در تمام این آبادی یکدانه د کتر و يك دوآخانه نیست و در واقع عملی هم نیست زیرا فاصله هر آبادی ۱۰ یا ۱۲ فرسخ است و سازمان آن را هم بنده خوب اطلاع ندارم اگر وزارت بهداشتی همش اداره است که این برخلاف نظر آقای د کتر است زیرا شما میخواهید از نظر صحتی سازمان بدهید و خدمت بکنید اگر شما میخواهید خدمت بکنید شما این است که همه آقایان د کترها را از وزارت بهداشتی بفرستید بولایات پشت میز نشستن که کار د کتر نیست طبیب که پشت میز نمی نشیند این يك وظیفه دارد که آقا باید انجام بفرمایند. اما کمیسیون بهداشتی. کمیسیون بهداشتی از این جهات که عرض کردم صلاحیت ندارد زیرا آقایان که آنها هستند همه که د کتر نیستند که کاملاً اطلاع صحتی داشته باشند و اطلاع صحتی کمتری دارند. باید آقان توجه بفرمایند که اینطور که فرمودند اداره درست نشود و همین اداره ها که درست شده ما همیشه میتوانیم از آنها انتقاد بکنیم اعتراض بکنیم اگر این آمد و بصورت قانون در آمد يك بلائی میشود برای جان همه. اگر ادارات زیاد است که باید منحل بکنید و اگر نمیشود از شر این اداره ها خلاص کرد مملکت را اقلاً آنها را کمتر بکنید و عرض دیگر بنده این است که کمیسیون بهداشتی و کمیسیون بودجه باید تشریک مساعی داشته باشند و الا نمیشود که کمیسیون بهداشتی بدون اطلاع کمیسیون بودجه بیاید قانون سازمان را تصویب بکنند و بعد از تصویب آنوقت بیاید کمیسیون بودجه تکمیل بکنند برای اینکه ممکن است این قانون سازمان طوری نوشته شده باشد و در کمیسیون طوری تصویب بشود که دیگر نشود آنرا با بودجه منطبق کرد و

شخصاً راجع با استخدام يك نفر خارجی مخالف بودم در کمیسیون هم مخالف بودم و بعد از این هم مخالفت خواهم کرد برای اینکه بمقیده من ایرانهائی هستند که خیلی لایقترند و فردا هم اگر در سازمان بهداشتی آقای د کتر بعضی اصلاحات باشد که لازم بدانند آقای د کتر بکنند اول کسی که مخالفت بکنند خود بنده هستم. بنابراین استدعا میکنم از آقایان برای اینکه کار صحیح پیشرفت بکنند و بزودی ما بتوانیم کارهائی انجام بدهیم. با این لایحه دولت موافقت کنید که زودتر رأی بگیریم.

رئیس - بگوئید آقایان بیاوند تا رأی بگیریم پیشنهاد آقای فرهودی.

جمعی از نمایندگان - اول پیشنهاد را بخوانید.

رئیس - پیشنهاد آقای فرهودی:

بنده پیشنهاد میکنم ماده واحده از دستور خارج شود فرهودی.

رئیس آقای فرهودی.

فرهودی - همانطور که بنده عرض کردم این ماده الآن که تصویب شود هیچ اثر وضعی و اجرائی برای ما نخواهد داشت و ما بيك چیز مجهولی رأی خواهیم داد که هیچ فایده ندارد این ماده را بر فرض اینکه تصویب شود استفاده اجرائی ندارد باید کمیسیون تصویب بکنند و ما هم بیخود يك وقتی اینجا صرف میکنیم و بيك چیز مجهولی را رأی میدهیم. بنا بر این بنده تقاضا کردم که این را وقتی کمیسیون تصویب کرد بعداً بیاید به مجلس که ما اقلای بيك چیز معلومی رأی بدهیم و بيك دفعه چشممان را باز نکنیم به بینیم برای بيك نقطه ای چهل طبیب رأی داده ایم و در خوزستان يك طبیب هم نباشد.

رئیس - آقای د کتر طاهری.

د کتر طاهری - خروج از دستور بنظر بنده از هیچ طرف دلیل ندارد اگر باید همان را رأی بدهید رأی بدهید اگر باید اصلاح شود اصلاح شود و الا خروج از دستور هیچ موضوع ندارد. از اینجهت از خود آقای فرهودی هم خواهش میکنم

این را تعقیب نکنند. اما اینکه میفرمایند سابقه ندارد بنده عرض میکنم که این اندازه استعجاب ندارد و سوابق زیادی دارد قوانینی که در اعراض و اموال و حقوق مردم حا کमित داشت با اجازه مجلس از کمیسیون عدلیه گذشت و اجرا شد این چیزی نیست که اشکالی داشته باشد و اینکه میفرمایند اول کمیسیون تصویب بکنند بعد ما رأی میدهیم این عیناً همین رأی است که حالا میدهیم از این جهت این پیشنهادتان را مسترد کنید.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای فرهودی راجع بخروج از دستور آقایان موافقین قیام نمایند (عده قلبی بر خاستند) تصویب نشد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کافی است.

رئیس - پیشنهادات قرائت میشود. پیشنهاد آقای نقابت: پیشنهاد میکنم تبصره ذیل افزوده شود: تبصره - وزارت بهداشتی مکلف است در سازمان جدید خود بهداشتی و بیمارستانهای بنادر جنوب را تقویت نموده و برای اطباء جنوب و نقاط بد آب و هوا امتیازات مخصوصی که موجب تشویق آنها باشد منظور بدارند.

رئیس - آقای نقابت.

نقابت - مقصود از تذکری که بنده عرض کردم این است که در قسمتهای شمال بخصوص ما ز ندران بیمارستانهای زیادی در آنجا ساخته شده و مقدار زیادی هم اسباب برای معالجه بیماران بانجا اختصاص داده شده ولی در تمام مدت ۲۰ سال بنادر جنوب از این حیث محروم بوده اند باین معنی که در این مدت ۲۰ سال بيك دستگاه دوا سازی و بيك بیمارستان کامل با تمام لوازم و بيك اطباء صحیح درجه اول بانجا فرستاده نشده و علت هم این است که در قسمتهای جنوب اولاً آب و هوا بد است و چون آب و هوا بد و گرم است اشخاص حاضر نمیشوند باین حقوق که بروند آنجا کار بکنند و مکرر اتفاق افتاده است که بنده بوزارت بهداشتی مراجعه کردم هم آقای د کتر و هم سایر آقایان وزراء گفتند که این بودجه در اختیار تو بکنفر را پیدا کنید که برود آنجا و ما حرف نداریم و حتی تمام دوآخانه ها بنده مراجعه

کردم که يك شاگرد دوا فروش پیدا کنم بفرستم به بیمار، تان خرم شهر ولی موفق نشدم. بازده صندوق دوا فرستاده اند و مدت ۹ ماه است که یکدانه دوا ساز نرفته است و این دواها در نتیجه گرما و رطوبت خراب میشود و از بین میرود ولی اشخاص آنجا نمیروند. آقا شادگان يك محلی است که در آن مالاریا و سایر میکروبها فراوان است ولی هیچکس نیست که آنجا برود و يك طبیب نیست فقط يك طبیب مجاز فرستاده شده و سایل و دوا هم نیست چرا؟ برای اینکه بودجه کافی نیست و کسی با این حقوق حاضر نیست همینطور بیمارستانها و سایر چیزهای دیگر ولی البته حداکثر مساعدت را در حدود بودجه خودش وزارت صحیه کرده ولی اگر بودجه کافی نیست محل کافی نیست باید از يك جای دیگر با آنجا اضافه کنند تا حوائج از بین برود. البته آقایان میدانند که عشایر از این جهت از مرکز ناراضی هستند که نسبت به وضعیت بهداشت آنها آن طور که باید توجه نمیشود و حال آنکه همین توجه به بیماری و مداوای امراض آنهاست که ممکن است آنها را تقویت بکند و ممکن است آنها را امیدوار بمرکز بکند. بنده بوسیله این پیشنهاد خواهش کردم که بتواند وزارت بهداشتی در حدود سازمان جدید خودش بیمارستان و بهداشتهای جنوب را تقویت بکند حالا کیفیت تقویت را هم بنده ذکر نکردم و خواستم که دستشان باز باشد و آقای دکتر معاون هم ایراد تخصص نگیرند و فقط ما خواستیم که تقویت کنند حالا اگر مربوط به طبیب است که طبیب اضافه بکنند خودشان مجازند. بنده خواهش می کنم که با این پیشنهاد موافقت کنید برای اینکه دستتان را هم باز میگذاریم بعلاوه اگر آقایان موافقت بفرمایند يك امتیازاتی برای اطباء جنوب قائل شوند مثلاً تر فیعاتشان را بیشتر توجه کنند یا بوسیله دادن نشان و مدال افتخار که آنها باعث میشود که شما بیشتر موفق بشوید که بهداشتی آنها را اصلاح بکنید. بنده خواهش میکنم موافقت بفرمائید.

دکتر معاون - عرض کنم که ما این پیشنهاد را نمیتوانیم

قبول کنیم برای اینکه جنوب از عقدی میشود و غرب از صیفه

و این کار را نمیتوانیم ولی البته تمام اشخاصی که در نقاط بد آب و هوا کار میکنند اینها به اضافه اینکه اضافه حقوق و مدال و همه چیز خواهند گرفت در سازمان جدید هم آقای وزیر بهداشتی در نظر گرفته اند برای اشخاصی که در آنجا خدمت خواهند کرد که امتیاز بیشتری قائل شوند بنابراین در این جای مخصوص خواهش میکنم که آقای نقابت این پیشنهاد خودشان را پس بگیرد و بنده قول میدهم که در این سازمان جدید بهداشتی این موضوع را در نظر بگیریم ولی چون در اینجا يك مشکلاتی پیش میآورد ما نمیتوانیم قبول کنیم **نقابت** - چون این اولین قولی است که آقای دکتر معاون دادند من پس میگیرم و امیدوارم که وفا بدهندشان بکنند. **رئیس** - پیشنهاد آقای کاظمی.

از نظر مصالح عمومی کشور پیشنهاد میکنم کلیه اختیارات بودجه و سازمانی وزارت بهداشتی برای مدت ۵ سال با آقای دکتر لقمان مالک واگذار شود بسمت ریاست کل بهداشتی بهرطور صلاح بداند تصمیمات مقتضی نسبت بسازمان آن وزارتخانه و صرف بودجه نماید و در هیئت دولت و کمیسیونهای مجلس شورای ملی حق شرکت داشته باشد و نخست وزیر در مقابل مجلس شورای ملی مسئولیت قانونی آن وزارتخانه را عهده دار شود.

رئیس - آقای کاظمی

کاظمی - تصور میکنم که مورد اتفاق است که یکی از مهمترین مسائل که ما در کشور داریم مسئله بهداشتی است و آیا بر مسئله امنیت مقدم است و یا امنیت بر او مقدم است شاید این هم مورد نظر باشد عرض کنم که ... **امینی** - در کلیات بفرمائید وقت تنگ است.

کاظمی - ... اگر اختیار دست شماست بفرمائید بنده مرخص شوم (امینی - خیر) عرض کنم که ما لاعلاج باید انعام کنیم که انجام هیچ منظوری ممکن نیست مگر باختیار و متأسفانه يك روحی هم مدتهاست در این مملکت حکمفرماست که اخلاقاً و عموماً ما بخودمان یعنی يك ایرانی کمتر حاضر هستیم که اختیاراتی بدهیم و این مسئله در

دوره قبل معلوم شد که نخست وزیر يك اختیاراتی خواسته بود که خیلی کمتر از اختیارات یک نفر خارجی بود و تقاضا کرد ولی پذیرفته نشد ولی وقتی که همان اختیار را خیلی عریض تر يك خارجی خواست باسلام و صلوات باو داده شد گمان میکنم تمام افراد مجلس شورای ملی در صلاحیت و شخصیت آقای دکتر لقمان مالک تردیدی ندارند (صحیح است) و ایشان در این مملکت تنها کسی است که شخصیت و صفات لازم انجام این پست را دارا میباشد یعنی با این وضعیت و بنام وزارت ایشان نمیتوانند برای اینکه معلوم نیست که فردا در کابینه باشد یا نباشد و اگر باشد معلوم نیست که در هیئت وزراء پیشنهادشان مورد قبول واقع بشود یا نشود و عرض کنم که این لایحه شان در مجلس شورای ملی معلوم نیست که بنده هوس کنم که با آن مخالفت کنم یا يك نفر دیگر مخالفت کند خلاصه آن اختیار لازم است برای يك چنین مسئله که در درجه اول زندگی ما است باین جهت بنده پیشنهاد کردم در کمیسیون هم بنده اظهار کردم که شخص ایشان برای مدت ۵ سال بنام رئیس کل بهداشتی با اختیارات تام یعنی با آن مقداری بودجه که ما بتوانیم بایشان بدهیم و اختیارات تام سازمان بهداشتی را هم بایشان بدهیم و هر کسی را که بخواهند بهر محلی که میسر باشد بفرستند و همانطور که عرض کردم در هیئت وزراء بتوانند شرکت کنند و در کمیسیونهای مجلس شورای ملی هم بتوانند شرکت کنند و آقای نخست وزیر هم جواب گوی ایشان باشد در مجلس شورای ملی. بنا بر این بجای این لایحه این پیشنهاد بنده را اگر اجازه بفرمایند و مجلس شورای ملی موافقت بکنند با این پیشنهاد این پیشنهاد بر گردد بکمیسیون و این لایحه را باین صورت در بیاورند که آن کارهایی که باید بکنند رفورمه شده و روی این پیشنهاد بنده بمجلس بیاید. تصور میکنم با این عملمان يك خدمت شایسته و حسابی و واقعی بآینده مردم و نسل آتی کرده باشیم.

رئیس - آقای اسکندری شما عضو کمیسیون هستید؟ (اسکندری - خیر) پس به بخشید باید عضو کمیسیون

باشید. آقای دکتر شفق عضو کمیسیون هستید؟ (خیر بنده بشرم) آقای دکتر معاون.

دکتر معاون - عرض کنم که بنده به نوبت خودم چون يك طبیب هستم از این حسن نظر آقای کاظمی بی نهایت مفتخر هستم که مجلس شورای ملی با این حسن نیت بایشان نگاه میکند ولی تصدیق بفرمائید که الآن موقع این کار نیست و بایستی که کمیسیون بودجه هم در این کار موافقت بکند بنده استدعا میکنم از آقای کاظمی که این قضیه را فعلاً بگذارید و ما با آقای مخبر کمیسیون بودجه هم مذاکره میکنیم و بعد از آن این پیشنهاد را در باب این تبصره که معین کرده اند ایشان را بعنوان مستشار وزارت بهداشتی در این باب صحبت میکنیم و این موضوع را عملی خواهیم کرد استدعا میکنم که فعلاً از این پیشنهاد صرف نظر بفرمائید.

کاظمی - بنده عرضی ندارم اگر آقای مخبر کمیسیون بودجه موافقت باین نظر که بماند بنده هم حرفی ندارم.

رئیس - مسترد داشتند. پیشنهاد آقای نبوی:

پیشنهاد میکنم این لایحه بکمیسیون بودجه ارجاع شود

رئیس - آقان نبوی

جمعی از نمایندگان - ایشان تشریف ندارند

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر معظمی:

پیشنهاد میکنم ماده واحده بطریق ذیل اصلاح بشود. مجلس شورای ملی بوزارت بهداشتی اجازه میدهد که قانون سازمان وزارت بهداشتی را بعنوان آزمایش پس از تصویب کمیسیون بموقع اجرا گذارده و پس از انقضاء مدت یکسال از تاریخ تصویب لایحه در کمیسیون وزارت بهداشتی مکلف است لایحه سازمان قطعی وزارت بهداشتی را بمجلس شورای ملی تقدیم دارد.

رئیس - آقای دکتر معظمی

دکتر معظمی - از نظر اصول فرمایشات آقای فرهودی کاملاً صحیح بود که ما نمیتوانیم حق قانونگذاری را بيك کمیسیون واگذار کنیم که ندانیم چیست باین جهت بنده پیشنهاد کردم که این موادی را که کمیسیون بهداشتی تصویب

میکنند برای احترام اصول بعنوان آژمایش باشد و بعد از وزارت بهداری مکلف باشد که این قسمت را برای تصویب قطعی بمجلس شورای ملی بفرستد این برای احترام اصول است **مخبر کمیسیون** - این را نمیشود قبول کرد برای اینکه خانه را نمیشود ساخت روی یک پایه ای که محکم نباشد بنده را بفرستید کفیل بهداری کرمانشاه بکنید با این طرز بنده چکار میتوانم بکنم بفرض که سازمانی بدهم چه فایده دارد که پس فردا باز کس دیگر بیاید برهم بزنند **رئیس آقای ملک مدنی**

ملک مدنی - عرض کنم بنده بانظر آقای معظمی موافقم و خواستم یک اصلاحی بکنند که جلب نظر آقای وزیر بهداری هم شده باشد در واقع یکسال را دو سال بکنند که نظر اصولی جنابعالی و آقای فرهودی هم تأمین شده باشد که بعد از دو سال بتصویب مجلس شورای ملی برسد و هیچ مانعی هم ندارد.

دکتر معظمی - بنده هم موافقم

دکتر معاون (مخبر کمیسیون) بنده هم با دو سال موافقم پیشنهاد آقای سیف پور فاطمی :

پیشنهاد میکنم در تشکیلات وزارت بهداری اداره داروئی هم ضمیمه وزارت بهداری شده و تحت نظر آنوزارتخانه انجام وظیفه نماید.

سیف پور فاطمی - عرض کنم اخیراً جزء تمام تشکیلاتی که در این مملکت درست شده یک اداره تشکیل شده است بنام اداره داروئی و بنده پس از مطالعه زیاد سؤال کردم تفحص کردم که آیا این اداره تجارتنی است یا برای خاطر پخش دوا در کشور است چون این اداره مثل تمام ادارات مستشار دارد رئیس دارد انومبیل دارد بگفته خود آقای وزیر بهداری هزارتن دوا دارد اما از کارهای برجسته که در ظرف این پنج شش ماه خراب این مملکت کرده است یک داروخانه در خیابان سپه درست کرده است از صبح تا شام پانصد نفر پشت در داروخانه ایستاده اند و هر نسخه که خواستند میدهند و هر گداهمی بکنند نخواستند نمی دهند دوا هم برای ولایات

میخواهند همین آقای وزیر بهداری دو کاغذ فوری نوشته اند که دوا برای نجف آباد اصفهان بفرستید هنوز نفرستاده اند بهشان میگویند شغل شما چیست میگویند ما دوا بهمه مملکت تسلیم میکنیم میگوئیم چرا دستور وزارت بهداری را اجرا نمیکنید میگویند ما جزء وزارت بهداری نیستیم بعقیده من این یک اداره و یک کاریکاتور مسخره بدشتر نیست بنده خواستم اینجا این تذکر را بدهم که حالا که میخواهند تشکیلات وزارت بهداری را بنویسند اگر صلاح میدانند اینجا جزء وزارت بهداری قرار بدهند که اقلاً استفاده از این کار بشود.

وزیر پیشه و هنر (اردلان) - بنگاه کل داروئی قانونی

دارد که یکسال پیش از مجلس شورای ملی گذشته و بنده استدعا میکنم که یک چیزی را که با دوشور قانونش گذشته فوری بایک پیشنهاد او را لغوش نکنیم و این یک چیز غربی میشود که ما با یک زحمتی و با یک فکری با موافقت مجلس یک بنگاهی را تأسیس کنیم و آنوقت بلافاصله بایک پیشنهادی آنرا لغوش کنیم حالا ممکن است نظر جنابعالی صحیح هم باشد و ایرادات وارد هم باشد ولی برای لغویک قانونی در زمین قانون دیگر نباید پیشنهادی کرد و یک قانونی را از بین برد باید در تحت یک قانونی این کار را کرده و بعلاوه باید دید که این اداره کل داروئی آیا مورد احتیاج است یا باید ضمیمه وزارت بهداری بشود البته نظر بیک جهاتی وجود این بنگاه مورد احتیاج است الان مقدار زیادی کنتنران در راه است و وارد میشود و بعلاوه مجلس شورای ملی هم با یک فکر عاقلانه که بظرفشان رسیده بود این بنگاه را افتتاح کردند حالا ایرادات آقا هم ممکن است وارد باشد ولی یک قانونی را بمجرد یک پیشنهادی نمیشود لغوش کرد.

سیف پور فاطمی - بنده پس میگیرم ولی تمنا میکنم در کمیسیون مورد مطالعه واقع شود.

دهستانی - بنده این پیشنهاد را قبول میکنم - اجازه میفرمائید.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - بنده میخواستیم توضیحاتی عرض کنم که موقمی که قانون راجع به بنگاه داروئی بمجلس آمد همانطور که آقای اردلان فرمودند این متوجه بیک منظوری بود که این بنگاه برپاشد و نظر آقای سیف پور اساساً صحیح است اساساً این بنگاه بایستی جزء وزارت بهداری باشد ولی بعقیده بنده جایش اینجا نیست و جایش در همان قانون است و یک ماده هم در قانون متمم بودجه گذارده شود که بنگاه داروئی جزء وزارت بهداری است و جزء وزارت دارائی نیست.

دکتر شفق - بنده اخطار نظامنامه دارم. وقتی که صحبت میخواستیم بکنیم گفته میشود باید عضو کمیسیون بود معذک می بینیم یکعده صحبت میکنند که عضو کمیسیون هم نیستند استدعا میکنم این موضوع را رعایت فرمائید که آقایان بیکه عضو کمیسیون نیستند حرف نزنند.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای سیف پور.

سیف پور - آقای مخبر قبول میکنند.

دکتر معاون (مخبر) - این بنگاه داروئی را وزارت بهداری ممکن است قبول کند در سازمان جدید خودش بشرط اینکه قسمت اقتصادیش هم ضمیمه شود اگر موافقت کنید ما در کمیسیون با وزیر دارائی هم صحبت میکنیم و مطالعه میکنیم و بعد نتیجه را بعرض میرسانیم برای اینکه یک قسمتش مربوط به امور مالی است که بایستی نظر وزارت دارائی هم جلب شود. و یک قضیه فنی دارد که مربوط بوزارت بهداری است پس باید توافق نظر حاصل شود.

سیف پور - بنده با این شرط مسترد میکنم.

دهستانی - آقا بنده پیشنهاد آقای سیف پور را قبول کردم. اجازه میفرمائید؟

رئیس - بفرمائید.

دهستانی - عرض میکنم نسبت به پیشنهاد آقای سیف پور فاطمی بیانی را که آقای اردلان فرمودند این بود که قانونی از مجلس گذشته و اگر ما این پیشنهاد را قبول کنیم بایض آن قانون خواهد بود خیر اینطور نیست آن قانون بجای خودش محفوظ است فقط ما میگوئیم این بنگاه جزء وزارت بهداری

بشود اساسش را که نخواستیم برهم بزنیم من تعجب میکنم ما با اعتمادی هم که به آقای د کتر مالک داریم باز از یک چیزهایی که لازم است بدست ایشان بسیاریم خودداری میکنیم بنا بر این استدعا میکنم که آقایان هم توجه بفرمایند که این ضمیمه وزارت بهداری شونده اینک آن قانون لغوش شود این چه مضایقه ایست که آقایان میکنند.

وزیر پیشه و هنر (اردلان) - بنده تنها مقصودم این نبود که یک قانونی گذشته نباید لغوش بکنیم این یک بنگاه مستقلی است که هیئت مدیره دارد که عبارتند از نمایندگان وزارت بهداری نماینده وزارت دارائی و مدیر عاملش هم باز بموجب قانونی از مجلس شورای ملی تعیین شده است حالا سرمایه آن معلوم نیست که چه حالی دارد باید آن کنتنران و سفارشان که داده وارد شود و آنوقت چطور باید تقسیم شود و بالاخره کارهای مهم در دست دارد شما یکمرتبه پیشنهاد میدهید اینکه نمیشود.

طهرانی - آقا دارو بکسی نمیدهند درست تقسیم نمیکند **اردلان** - این را بنده قبول دارم بالاخره حالا هم خود آقای وزیر بهداری حق دارد که برود آنجا بنشیند (طهرانی راهش نمیدهند) هیچ منعی ندارد بنا بر این بنده تقاضا میکنم که آقایان عصبانی نشوند یک اداره را اگر دیدید ناقص است یا کار نمیکند دیگر اساسش را برهم نباید زد.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دهستانی ...

بعضی از نمایندگان - اکثریت نیست.

پیشنهاد آقای هاشمی : پیشنهاد میکنم کلیه پیشنهادها بکمیسیون بهداری برود.

هاشمی - الان قریب بیست پیشنهاد در اینجا حاضر است که باید قرائت شود که هر یک از آقایان پیشنهادات اصلاحی کرده اند یا برای حوزه انتخابیه خودشان اصلاحاتی را پیشنهاد کرده اند و منظور هم این است که در ضمن لایحه یا آئین نامه نظر به شان تأمین شود اگر موافقت فرمائید کلیه پیشنهادات را بکمیسیون بهداری بفرستیم و آقایان پیشنهاد دهند کان تشریف بیاورند بکمیسیون و روی نظر به خودشان

قانون

اجازه پرداخت دو دوازدهم حقوق و مصارف مجلس شورای ملی بابت دو ماهه تیر و امرداد ۱۳۲۳

ماده واحده - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود در ماه تیر و امرداد ۱۳۲۳ از بابت اعتبارات حقوق و هزینه در حدود $\frac{1}{14}$ بودجه تفصیلی سال ۲۲ مجلس شورای ملی از وزارت دارائی دریافت دارد.

تبصره ۱ - بوزارت دارائی اجازه داده میشود کمک هزینه مربوط به مجلس شورای ملی را (موضوع قانونی کمک به کارمندان دولت) در ماه تیر و امرداد ۱۳۲۳ از محل درآمد عمومی کشور کار سازی دارد.

تبصره ۲ - بکارپردازی مجلس اجازه داده میشود کمک هزینه کارگران قتی چاپخانه مجلس را (موضوع قانونی کمک به کارمندان دولت) در ماه تیر و امرداد ۱۳۲۳ از محل درآمد چاپخانه مجلس مطابق ماه اسفند ۱۳۲۲ پردازد.

این قانون که مشتمل بر یک ماده است در جلسه اول امرداد ماه یک هزار و سیصد و بیست و سه بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی

استدلال بکنند و نظریات خودشان را تأمین بفرمایند این است عقیده بنده

دکتر معاون - عرض میکنم ما تمام پیشنهادها را در کمیسیون مورد مطالعه قرار میدهم بنابراین بنده استدعا میکنم پیشنهاداتی که مربوط به بیمارستانها یا حوزه انتخابیه و غیره است آقایان مسترد بفرمایند برای اینکه زودتر کار بگذرد.

بعضی از نمایندگان - به پیشنهاد آقای هاشمی باید رأی بگیریم.

دکتر معاون - عرض کنم البته اصل لایحه نباید برود بکمیسیون بنده عرض کردم ما تمام پیشنهادات را مورد مطالعه قرار میدهم و سعی میکنم که حتی الامکان نظریه آقایان نمایندگان تأمین شود.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای هاشمی... آقای دکتر طاهری فرمایشی دارید بفرمائید.

دکتر طاهری - این پیشنهاد موضوع ندارد مقصود این است که فعلاً معطل خواندن پیشنهادها نشویم.

رئیس - خوب آقایان میل دارند به اصل لایحه رأی بگیریم.

دکتر اعتبار - بنده اخطار دارم بر فرض که مجلس رأی بدهد به پیشنهاد آقای هاشمی پیشنهاد آقای دهستانی مقدم است.

رئیس - اگر لایحه بکمیسیون نمیرود پیشنهادها باید خوانده شود و الا باید با لایحه بکمیسیون برگردد. آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - پیشنهاد یا در شور اول است یا در شور دوم اگر در شور اول باشد در لایحه دوشوری بدون مذاکره میبرد بکمیسیون و کمیسیون روی آن نظر به میگیرد و به مجلس راپرت میدهد و لایحه که يك شوری است مثل این لایحه پیشنهادات باید در مجلس تکلیفش معلوم شود یعنی یا قبول شود یا رد شود بنا بر این نمیشود به این پیشنهاد رأی گرفت.

رئیس - حالا رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دهستانی (پیشنهاد خوانده شد)

پیشنهاد میکنم در تشکیلات جدید وزارت بهداشتی اداره داروئی هم ضمیمه وزارت بهداشتی شده و تحت نظر آنوزارتخانه انجام وظیفه نماید.

ملک مدنی - این پیشنهاد آقای سیف پور بود آقای دهستانی قبول کردند این اداره نیست بنگاه داروئی است در قانونی که از مجلس گذشته بنگاه داروئی نوشته شده و باید این پیشنهاد اصلاح شود و بجای اداره بنگاه داروئی نوشته شود.

دهستانی - بنده هم موافقم بنگاه داروئی بشود. **رئیس** - آقایانیکه با پیشنهاد آقای دهستانی موافقت قیام فرمایند (اغلب قیام نمودند) قابل توجه شد خوب همینطور که آقای دکتر طاهری توضیح دادند پیشنهادها باید در مجلس خوانده شود مگر اینکه آقای مخبر تقاضای ارجاع بکمیسیون بفرمایند.

دکتر معاون - عرض میکنم حالا که قرار است لایحه بیاید بکمیسیون ما هم دیگر اصراری نداریم بکنارید سازمان وزارت بهداشتی هم پیش از اینها طول بکشد.

هاشمی - آقای دکتر موضوع این است که قریب هفده هیجده پیشنهاد شده است و حالا که بحکم نظامنامه لایحه بکمیسیون بر میگردد چه بهتر از این جنابعالی هم که مخبر کمیسیون هستند موافقت بفرمائید که پیشنهادها هم بگسره برگردد بکمیسیون و در آنجا مورد مطالعه واقع شود.

مخبر - بسیار خوب موافقت میکنم بفرستند.

۶. موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه

رئیس - پیشنهاد ختم جلسه شده است چون فردا که روز دوشنبه است تعطیل است ممکن است صورت مجلس حاضر نشود این است که جلسه را بعنوان تنفس تعطیل میکنیم (صحیح است) جلسه آینده روز سه شنبه دستور هم بقیه دستور همین جلسه

(مجلس چهل دقیقه بعد از ظهر بعنوان تنفس ختم شد)

رئیس مجلس شورای ملی - سید محمد صادق طباطبائی